

Tilstandsrapport

Måselvskolen 2022

Vekst,
utvikling og
fremtid

Forsidebilde: Forskerlabben på besøk hos mellomtrinnet på Bjørkeng oppvekstsenter. Elevene forsket på bjørnebæsj, tok DNA-analyse, og studerte resultatene for å finne ut hvilken bjørn bæsjen tilhørte og hvor den hadde beveget seg. Elevene fikk jobbe som ordentlige forskere 😊

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	2
Oppsummering og videre arbeid.....	3
Bakgrunnsdata.....	4
Læringsmiljø	5
Elevresultater.....	7
Frafall	11
Andre datagrunnlag og oppfølgingspunkter	12
Tilsyn.....	12
Kommunebarometeret	12
Foreldreundersøkelsen.....	13
Kompetanseutvikling.....	14
Oppfølging av "Kvalitet i skolen"	14

Innledning

Skoleeier plikter å utarbeide årlig tilstandsrapport¹. Tilstandsrapporten skal som minimum omfatte tilstanden til grunnskoleopplæringa knyttet til læringsresultat, frafall og læringsmiljø.

Plikten til å fremlegge årlig tilstandsrapport ble lovfestet i 2009. Forrige behandling av tilstandsrapporten for Måselvskolen var i 2022 da tilstandsrapporten for 2021 ble behandlet².

Fremlegg av tilstandsrapporten er ment å svare ut lovkravet om årlig behandling, men også belyse et faktagrunnlag for videre kvalitetsutvikling i Måselvskolen. Det ble i 2021 satt i gang et eksternt ledet utredning som skulle belyse kvalitet i Måselvskolen. Resultatet av utredningen ble behandlet i kommunestyret 9.februar 2022³. Vedtakspunktene fra denne behandlingen følges også i saksframlegget og tilhørende presentasjon.

¹ Opplæringsloven §13-3e

² PS 86/22, 22.september 2022.

³ PS 10/22, 9.februar 2022

Oppsummering og videre arbeid

Det legges frem en tilstandsrapport som inneholder lovpålagte elementer. Innholdet i disse elementene følger av nasjonal mal fra juni 2021, mens det på noen områder er utvidet faktagrunnlag basert på lokale forhold.

Det er tatt med et eget kapittel som beskriver resultat fra tilsyn og revisjoner. Dette er gjort da det følger av kommuneloven at det overordnede målet med internkontrollen er «å sikre at lover og regler følges»⁴. Det følger også av kommuneloven at resultater fra statlige tilsyns skal rapporteres på minimum en gang årlig⁵.

Resultater fra kommunebarometeret er tatt med i et eget kapittel. Dette er skilt ut fra de øvrige områdene da komponentene omfatter ulike hovedområder.

Vurderinger av innholdet i denne tilstandsrapporten gjøres i saksframlegget som er hoveddokument i saken. Tilstandsrapport har til hensikt å beskrive den faktiske situasjon og utviklingen over tid for Målselvs skolen. Det vises også til referansedata. Dette gjelder både nasjonalt og lokalt.

Det er skoleeiers data som legges frem i tilstandsrapporten. Det betyr at det er samlede tall for skolene som legges fram. Data spesifisert på skolenivå vil, der disse er tilgjengelige, benyttes til intern kvalitetsutvikling.

Generelt om tallene er det mange tall som ikke er offentlig tilgjengelig. Dette skyldes delvis en oppdelt skolestruktur. Det vil på noen områder ikke være tilgjengelige tall for Bardufoss ungdomsskole fordi de andre enhetene er så små at de blir identifisert dersom man tar kommunens totale resultat og trekker fra Bardufoss ungdomsskoles. Det legges til grunn at overvekten av tallene som presenteres er kommunale tall. Disse inneholder svingninger mellom enhetene.

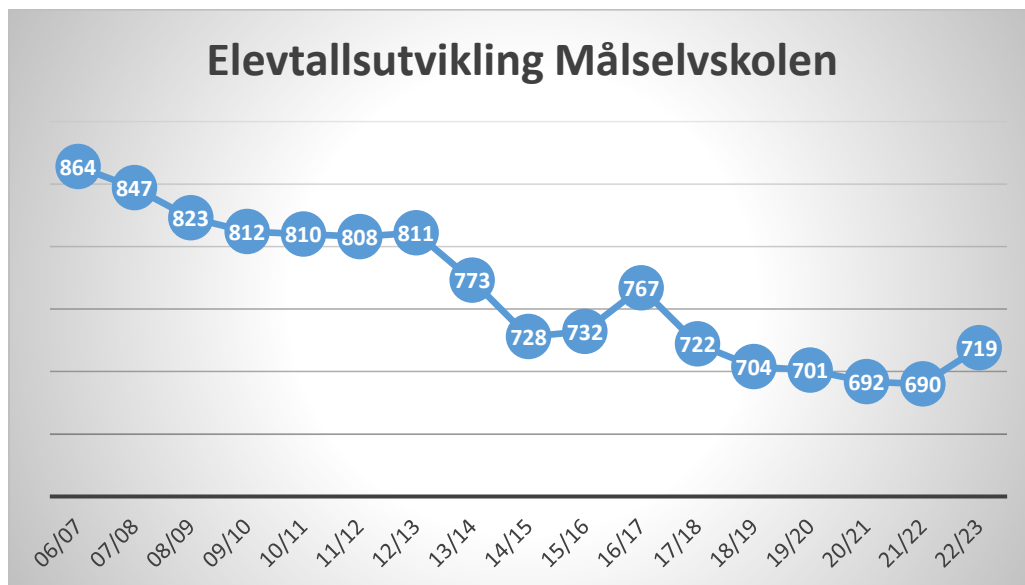
Høsten 2022 endret Utdanningsdirektoratet sine rutiner knyttet til GDPR dette gjorde at det for mange kommuner, deriblant Målselv ble tilgjengelig svært få data fra den nasjonale elevundersøkelsen. Dette preger også rapporteringskvaliteten i denne tilstandsrapporten.

⁴ Kommuneloven §25-1, 2.merknad

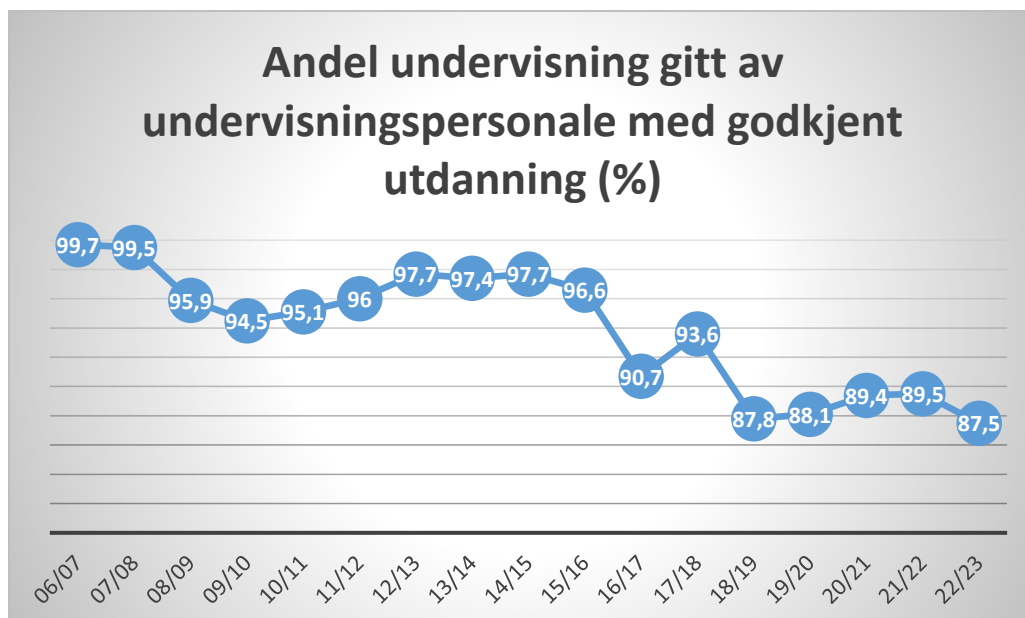
⁵ Kommuneloven §25-2

Bakgrunnsdata

Elevtallet i Måselvskolen har over år gått ned. På 15 år er elevtallet redusert med ca 20%. Siste år har det vært en økning. Dette skyldes økt bosetting, samt undervisning for barn i mottak.

De siste år har andelen undervisning gjennomført av personale med godkjent utdanning vært på et lavere nivå enn perioden før dette. Vi har i stor grad klart å stabilisere nedgangen. Nedgangen i 2022/2023 skyldes opprettelse av innføringsklasser på kort varsel. Disse er da en del av kommunens samlede data.

Trenden har vært lik de senere år for flere av kommunene i regionen. En sammenligning med nabokommuner ser slik ut for andel undervisningstimer gitt av personale som tilfredsstillt kravene til tilsetting⁶:

Kommune	Andel 2020	Andel 2021	Andel 2022	Elevtallendring 2020-2022	
Bardu	97,6	96,6	100	-11	-2,37%
Målselv	89,4	89,5	87,5	27	3,90%
Balsfjord	93,3	93,2	86,8	-46	-8,07%
Senja	90,2	91	86,2	-108	-6,36%
Storfjord	98,6	95,3	84	-18	-10,11%
Sørreisa	90,6	89,7	83	-12	-3,23%

Her har vi også tatt med elevtallsutvikling i perioden. Dersom man har en nedgang i elevtall betyr det at man trenger færre kvalifiserte ansatte for å opprettholde andelen kvalifiserte, fordi det kan gjøres en reduksjon i stillinger som samsvarer med nedgangen i elevtallet. Dersom man har en oppgang i elevtallet vil man ha behov for flere ansatte, og dette vil øke utfordringen med å rekruttere kvalifiserte ansatte. Sett i lys av dette er Målselv kommunes utvikling i andel kvalifiserte lærere positiv sammenlignet med nabokommuner.

Læringsmiljø

Elevundersøkelsen gjennomføres fra 5.trinn. Resultatene til 7. og 10.trinn er de som blir offentlige og benyttet i nasjonal statistikk. Resultatene baseres på en skala fra 1 til 5 der 5 er det beste resultatet. Hvert enkelt spørsmål har flere underspørsmål.

7.trinn – høst 2022

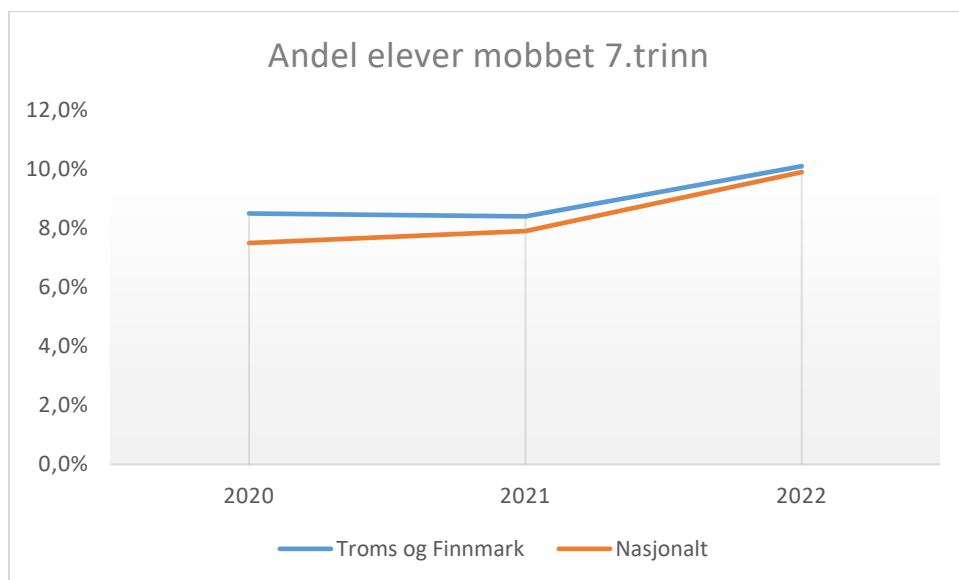
Tema	Målselv	Troms og F	Nasjonalt
Trivsel	4,1	4	4,1
Støtte fra lærer	4,2	4,2	4,3
Støtte hjemmefra	4,2	4,1	4,2
Vurdering for læring	3,7	3,6	3,7
Læringskultur	3,9	3,7	3,8
Mestring	3,8	3,9	3,9
Motivasjon	3,6	3,4	3,5
Elevdemokrati og medvirkning	3,8	3,6	3,6
Felles regler	4,2	4,2	4,2
Faglige utfordringer	4,2	3,9	3,9

⁶ Jf opplæringsloven §10-1

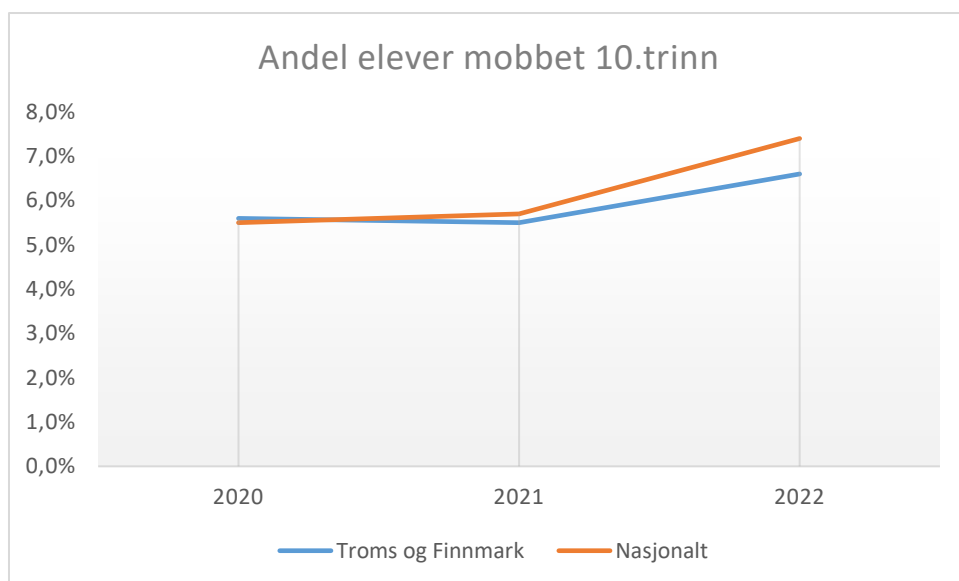
10.trinn – høst 2022

Tema	Måselv	Troms og F	Nasjonalt
Trivsel	4	4	4,1
Støtte fra lærer	4,1	3,9	4,1
Støtte hjemmefra	4,1	3,9	4
Vurdering for læring	3,3	3,3	3,3
Læringskultur	3,6	3,7	3,7
Mestring	4	3,8	3,9
Motivasjon	3,6	3,3	3,3
Elevdemokrati og medvirkning	3,6	3,3	3,3
Felles regler	4,1	4	4
Utdanning og yrkesveiledning	4,1	3,6	3,8
Faglige utfordringer	4,4	4,2	4,2

For Måselv er det tilgjengelige tall på ulike tema under læringsmiljø, men ingen tall tilgjengelig for mobbing for høsten 2022. Måselv kommune har heller ikke innsikt i disse tallene unntatt offentlighet. Under presenteres derfor nasjonale tall og tall fra Troms og Finnmark.

For 7.trinn er andel som oppgir å bli mobbet på skolene i Troms og Finnmark 10,1% og nasjonalt 9,9%. Dette er en oppgang fra 8,4% og 7,9% i 2021.

Statistisk går andelen som oppgir at de blir mobbet ned etter hvert som elevene blir eldre. Denne nedgangen fortsetter også inn i videregående opplæring. For 10 trinn oppgir 6,6% i Troms og Finnmark og 7,4% nasjonalt at de blir mobbet. Dette er en oppgang fra 5,5% og 5,7% i 2021.

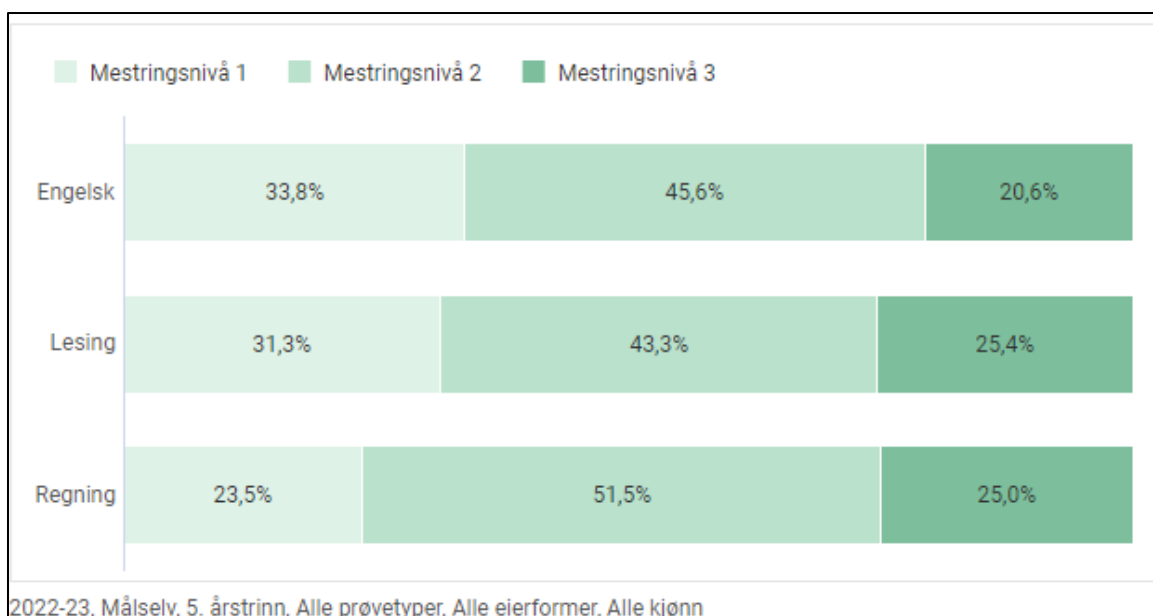
Tendensen er altså en kraftig økning av mobbetall nasjonalt siste år på sammenlignbare trinn.

Elevresultater

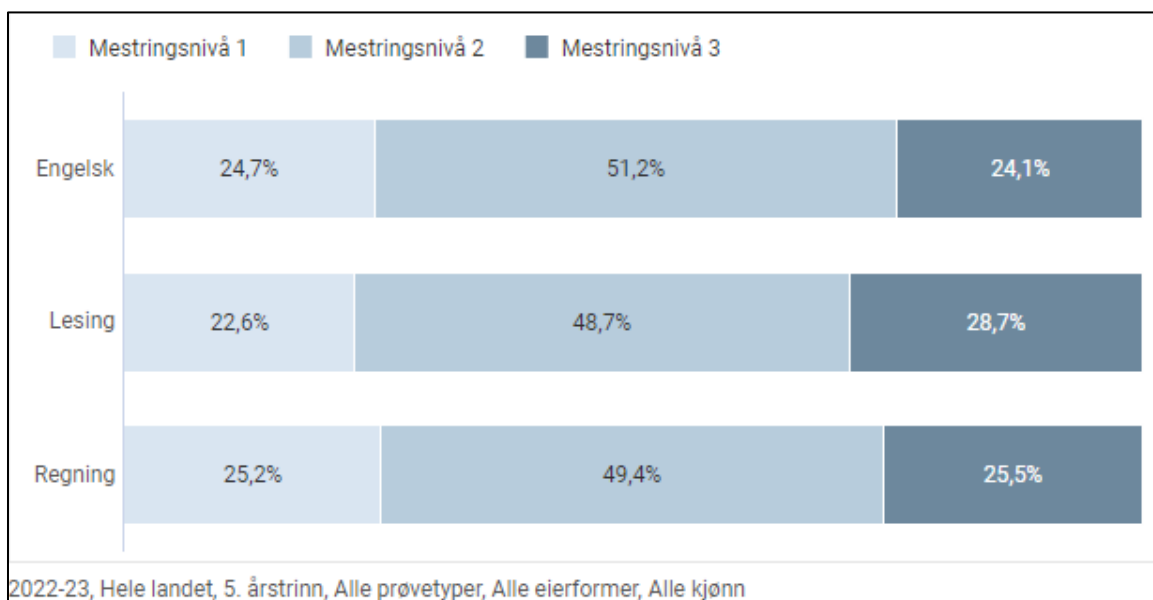
Nasjonale prøver for 5.trinn gjennomføres i tre fagområder, lesing, regning og engelsk. 50 skalapoeng er gjennomsnittet nasjonalt for nasjonale prøver. Høyere antall skalapoeng tilsvarer bedre resultat.

Prøve	Måselv	Troms og F	Nasjonalt
Lesing	49	49	50
Regning	49	49	50
Engelsk	48	50	50

Elevene scorer i tre mestringsnivå der nivå 3 er best. Et vesentlig moment her er å redusere andelen elever på mestringsnivå 1. Fordelingen i Måselv er slik:

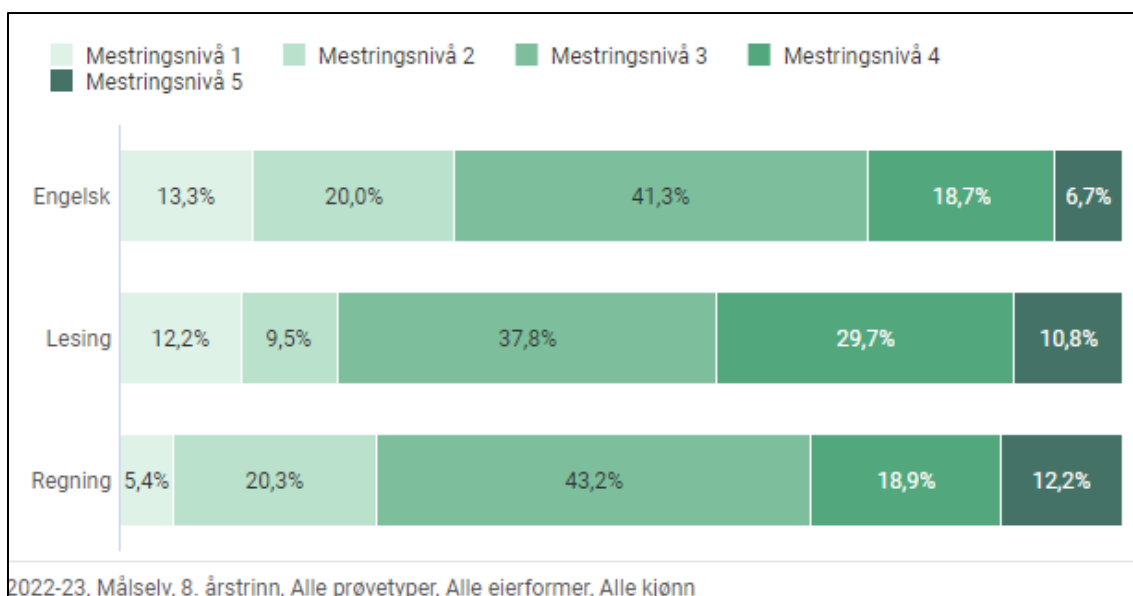
Mens nasjonal fordeling er slik:

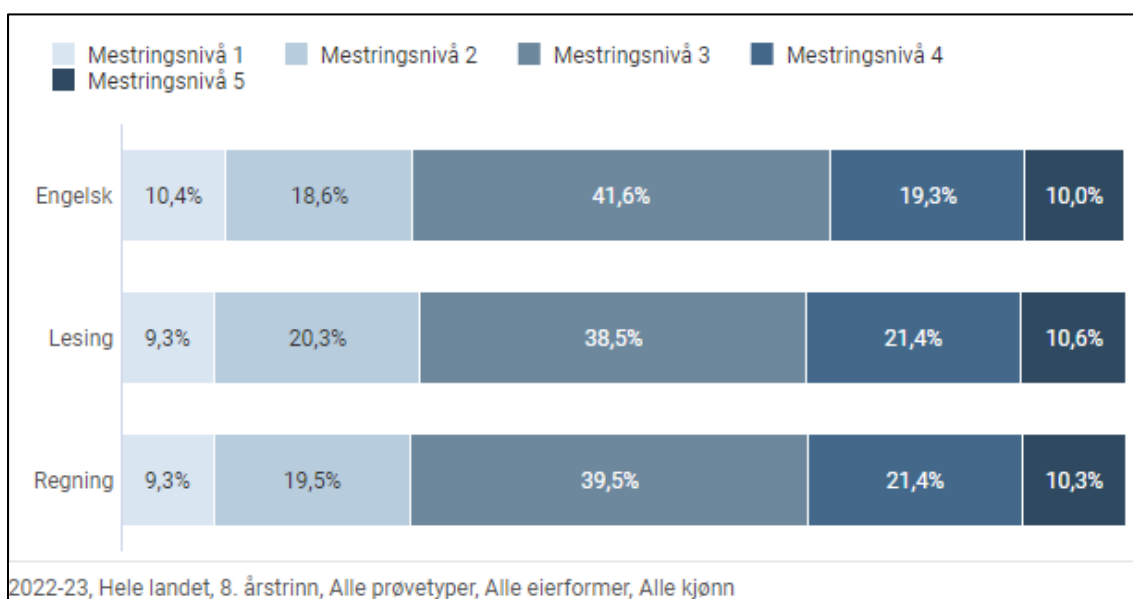
For 8.trinn gjennomføres nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk. 50 skalapoeng er nasjonalt gjennomsnitt. Resultater fra høsten 2022 for 8 trinn:

Prøve	Målselv	Troms og F	Nasjonalt
Lesing	51	50	50
Regning	50	49	50
Engelsk	49	50	50

Elevene scorer i fem mestringsnivå der nivå 5 er best. Et vesentlig moment her er å redusere andelen elever på mestringsnivå 1. Fordelingen i Målselv er slik:

Mens nasjonal fordeling er slik:

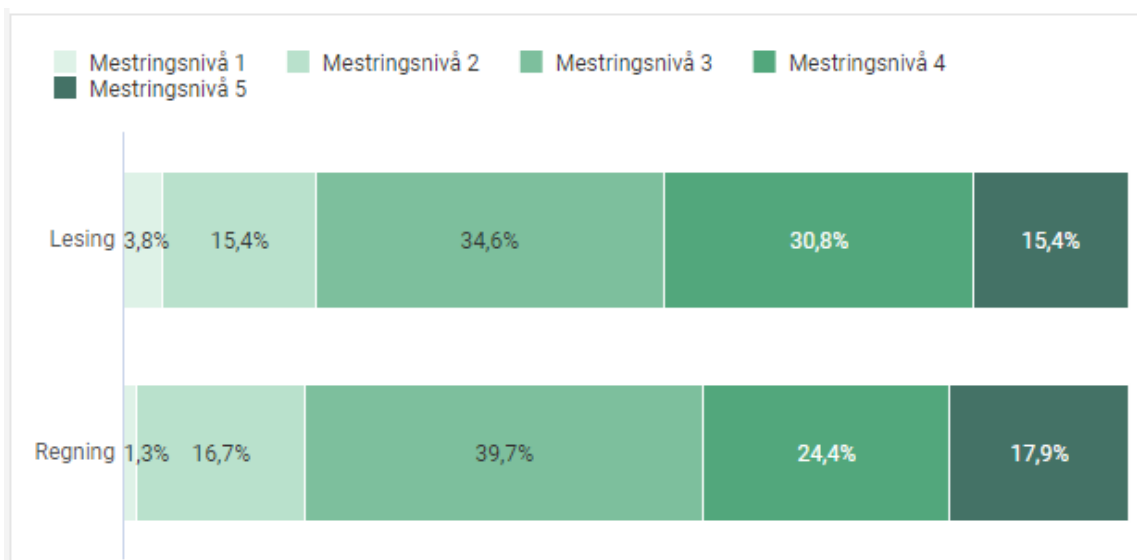

For 9.trinn gjennomføres nasjonale prøver i lesing og regning.

For 9.trinn er det ikke slik at 50 skalapoeng er nasjonalt snitt, dette skyldes at tallmaterialet skal kunne sammenlignes med 8.trinn. Resultatet for høsten 2022 er slik

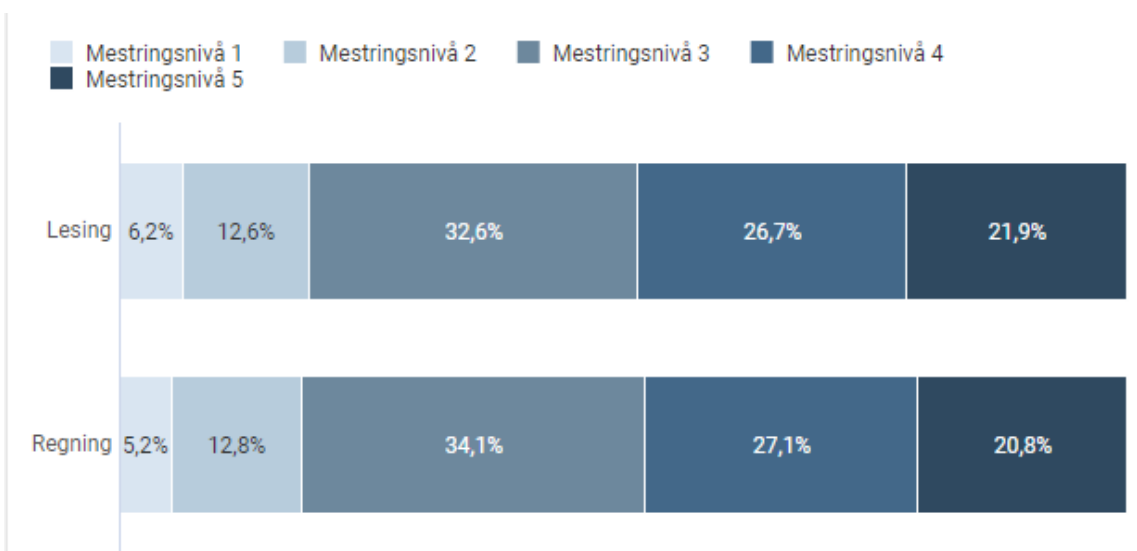
Prøve	Målselv	Troms og F	Nasjonalt
Lesing	53	53	54
Regning	53	52	54

Elevene scorer i fem mestringsnivå der nivå 5 er best. Et vesentlig moment her er å redusere andelen elever på mestringsnivå 1. Fordelingen i Målselv er slik:

2022-23, Målselv, 9. årstrinn, Alle prøvetyper, Alle eierformer, Alle kjønn

Mens nasjonale tall er slik:

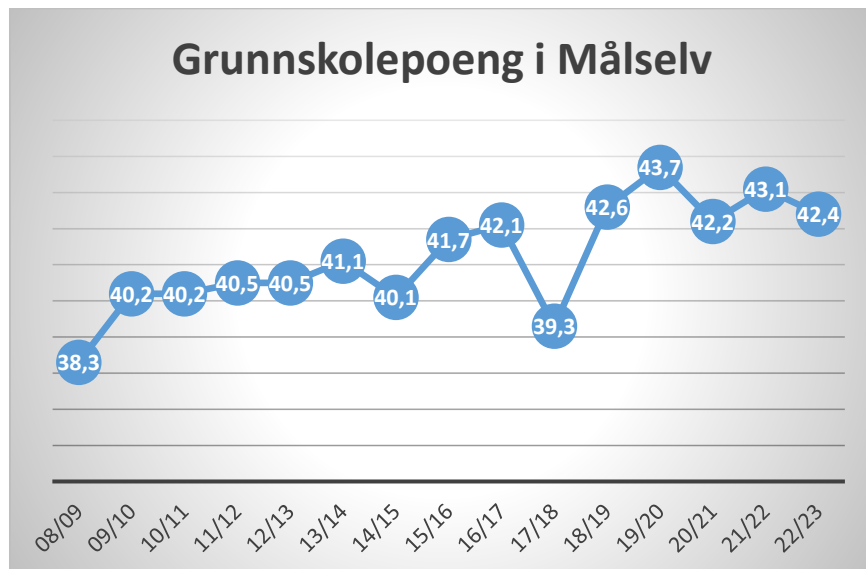

2022-23, Hele landet, 9. årstrinn, Alle prøvetyper, Alle eierformer, Alle kjønn

Eksamen ble gjennomført i 2023. Resultatene fra skriftlig eksamen er gjengitt nedenfor. Elevene hadde en av eksamensfagene. Slik at det er ikke de samme elevene som har hatt alle fag. Eksamen har karakterene 1-6 der 6 er best.

Fag	Målselv	Troms og F	Nasjonalt
Norsk	3,5	3,3	3,4
Engelsk	3,5	3,7	3,7
Matematikk	3,9	3,4	3,5

Grunnskolepoeng viser karakterene for 10.trinn. Nasjonalt er snittet 42,4 i 2022/23, dette er det samme som i Måselv. Nasjonalt skiller de tre årene hvor eksamen ble avlyst (20-22) seg ut som år med høyere snittkarakterer.

Skolebidragsindikatorer forsøker å vise hva skolens innsats betyr for elevenes læringsresultater. For å kunne måle dette, skiller det i følge UDIR ut den delen av læringsresultater som skyldes forutsetningene som eleven har med seg. Det kontrolleres da for tidligere resultater og foreldrebakgrunn.

Det er ikke tilgjengelige tall for Måselv kommunes skolebidragsindikator for 2022-23.

Frafall

Statistikk som ble lagt til grunn i tilstandsrapporten for 2020 er ikke lengre tilgjengelig.

Nasjonalt øker andelen som gjennomfører videregående opplæring⁷. De fire siste år har gjennomføringen nasjonalt vært 76% (2019), 77,23% (2020) og 78,1% (2021) og 80% (2022).

I 2022 gjennomførte og besto 82,5% av elevene fra Måselv videregående opplæring innen 5 år etter at man gikk ut av 10.trinn.

I 2020 var andelen elever som gjennomførte videregående opplæring i Måselv 66,67%, mens den i 2021 var 88,16%. Det kan være store variasjoner fra kull til kull. De to siste år er de eneste årene fullføringen har vært over 80%.

⁷ Kostra tabell: 12971

Andre datagrunnlag og oppfølgingspunkter

Tilsyn

I tråd med kommuneloven⁸ skal det rapporteres om statlige tilsyn minimum en gang årlig. Det har ikke vært gjennomført statlige tilsyn i 2022. Det har vært gjennomført tilsyn i 2023 som blir en del av neste års tilstandsrapport.

Kommunebarometeret⁹

Målselv kommune er på 178.plass for grunnskole i kommunebarometeret for 2023. Dette gir 4.plass i Troms og Finnmark. Grunnskole er et av områdene som gjør størst utslag på totalscoren i og med at det utgjør 20% av totalpoengene. Totalt er Målselv på 232.plass av landet 356 kommuner.

For skole er det 19 ulike faktorer som vurderes i kommunebarometeret, med noe ulik vektning innenfor sektoren. For 12 av faktorene er resultatet bedre enn for ett år siden, for sju faktorer er resultatet svakere enn i 2022.

De områdene som gir relativt dårligst uttelling er «andel lærere som oppfyller kravene til undervisning i norsk, engelsk og matematikk 8-10.trinn». Andelen elever som får leksehjelp på ulike trinn, samt andel lærere som oppfyller kravene til undervisning 1.-7.trinn.

Relativt god uttelling får Målselvs skolen på faktorene "andel elever på laveste mestringsnivå 9.trinn, snitt siste fire år" og "Trivsel 7.trinn, snitt sist fem år".

Det har vært en god utvikling de siste år knyttet til andel elever med spesialundervisning. Her deles det statistisk inn i tre ulike aldersgrupper (1.-4., 5.-7., 8.-10.) og beregnes snitt fire siste år. Siden andelen de siste år har gått betydelig ned vil denne scoren fortsette å øke. Fra toppen i 2019/2020

⁸ Kommuneloven §25-2

⁹ <https://kb.kommunal-rapport.no/>

der 13,1% hadde spesialundervisning hadde 4,3% av elevene spesialundervisning i 2022/2023. Denne utviklingen er i tråd med nasjonale styringssignaler gjennom stortingsmelding 6¹⁰.

Foreldreundersøkelsen

Under er en oversikt over alle de faktorer som har vært en del av foreldreundersøkelsen for Måselv kommune. Skalaen går fra 1-5 der 5 er best. Hver indikator har flere underpunkter som samlet gir resultatet som fremkommer.

Foreldreundersøkelsen	Måselv kommune (høst 2022)	Fylket	Nasjonalt
Motivasjon	4,1	4,1	4,2
Støtte fra lærerne	4,5	4,5	4,6
Trygt miljø	4,3	4,2	4,3
Dialog og medvirkning	4,5	4,4	4,5
Informasjon fra skolen	4,0	4,0	4,1
Kjennskap og forventning	4,3	4,0	4,0
SFO	4,1	4,1	4,4
Læring og utvikling	4,4	4,1	4,1
Utviklingssamtalene	4,3	4,4	4,5

Det må understrekes at tallene for fylket og nasjonalt kun baseres på de som gjennomfører foreldreundersøkelsen, og de indikatorsett disse skolene velger. Det er ikke pålagt å gjennomføre foreldreundersøkelsen¹¹.

¹⁰ Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO (2019-2020)

¹¹ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/brukerundersokelser/foreldreundersokelsen>

Kompetanseutvikling

Nasjonalt har man over flere år hatt en ordning for tildeling av midler til skoleutvikling¹². Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering ble varslet gjennom en stortingsmelding¹³ i 2020.

Dette er en ordning som skal bygges opp over noen år og være en varig ordning. Kompetanseløftet er en av ordningene som bidrar til midler til kompetanseheving lokalt. Målsettingen for kompetanseløftet er at ordningen skal bygge kompetanse lokalt for å forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert de som har behov for særskilt tilrettelegging. Ordningen omfatter alle i barnehage og skole samt alle tjenester rundt barnet.

Målselv er vertskommune for kompetanseregionen Indre Midt-Troms (RIMT). RIMT består av Målselv, Bardu, Salangen, Dyrøy og Lavangen.

Inneværende år drives det to tverrfaglige kompetanseutviklingstiltak. Disse er

- Nevroutviklingsforstyrrelser og adferdsvansker
- Språkvansker, lese og skrivevansker

Det er i 2023 utarbeidet virksomhetsbeskrivelse for kompetanseregionen. Denne er vedlagt til saken og er et element i internkontrollen og kvalitetssystemet til Målselv kommune.

Oppfølging av "Kvalitet i skolen"

Rapporten "kvalitet i skolen" ble skrevet av Agenda Kaupang i løpet av 2021. Det gjennomført en omfattende gjennomgang i saksutredningen til kommunestyret våren 2022¹⁴.

Vedtaket sier

Videre oppfølging av «Kvalitet i Målselvs skolen» gjøres gjennom den årlige tilstandsrapporten¹⁵.

Status for de tre hovedanbefalingene fra Agenda Kaupang gjennomgås i dette kapitlet.

Hovedanbefaling 1

1. *Bruk rapporten som et grunnlag for et langsiktig utviklingsarbeid. Rydd i satsingene, ha kapasitet til å gjennomføre det som skal ha prioritet og vær opptatt av elevenes læringsutbytte, trivsel og motivasjon. Vi anbefaler skoleeier å ta regirollen, men mobiliseringen kan med fordel være bred og samskapende*

¹² Desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp)

¹³ Stortingsmelding 6 – Tett på tidlig innsats

¹⁴ PS 25/22, 5.april 2022

¹⁵ PS 25/22, 1.vedtakspunkt, 5.april 2022.

Utvikling av oppvekststrategi ble vedtatt av kommunestyret¹⁶. Denne ble gjennomført som en bred prosess med involvering av tjenester og tillitsvalgte. Dette førte fram til vedtatt oppvekststrategi¹⁷ i juni-23.

Arbeidet med struktur og systematikk har ført til

- Etablering av kvalitetssystem PPT (2021)
- Tilsynsplan for hjemmeundervisning (2022)
- Ny avtale for kompetanseregionen (2022)
- Plan for lokalt gitt eksamen (2023)
- Oppvekststrategi (2023)
- Virksomhetsbeskrivelse kompetanseregionen (2023)
- Plan for trygt og godt barnehage og skolemiljø (2023)

Forebyggende plan er under utarbeidelse og det arbeides med å implementere alt planverk.

Hovedanbefaling 2

2. *Skoleeier, skolene og viktige oppveksttjenester trenger å utvikle en sterk og involverende virksomhetsstyring som sikrer god sammenheng mellom strategier, organisering, kompetanseprioriteringer og omstillingskultur. Dette vil understøtte skoleeiers overordnede ansvar for både kvalitet og regeletterlevelse jf opplæringslovens § 13-10 og kommunelovens § 25-1.*

Ved utvikling av virksomhetsstyring legges det til grunn modellen fra DFØ¹⁸. Det vil ta tid å utvikle en slik modell, men arbeidet er i gang. Utarbeidelse av strategisk plan er en del av et slikt arbeid. Systemer for kvalitet og regeletterlevelse vil bygges opp gradvis. Det vises til svar på punktet over. I sum vil slike elementer svare ut kravene til internkontroll og regeletterlevelse.

Hovedanbefaling 3

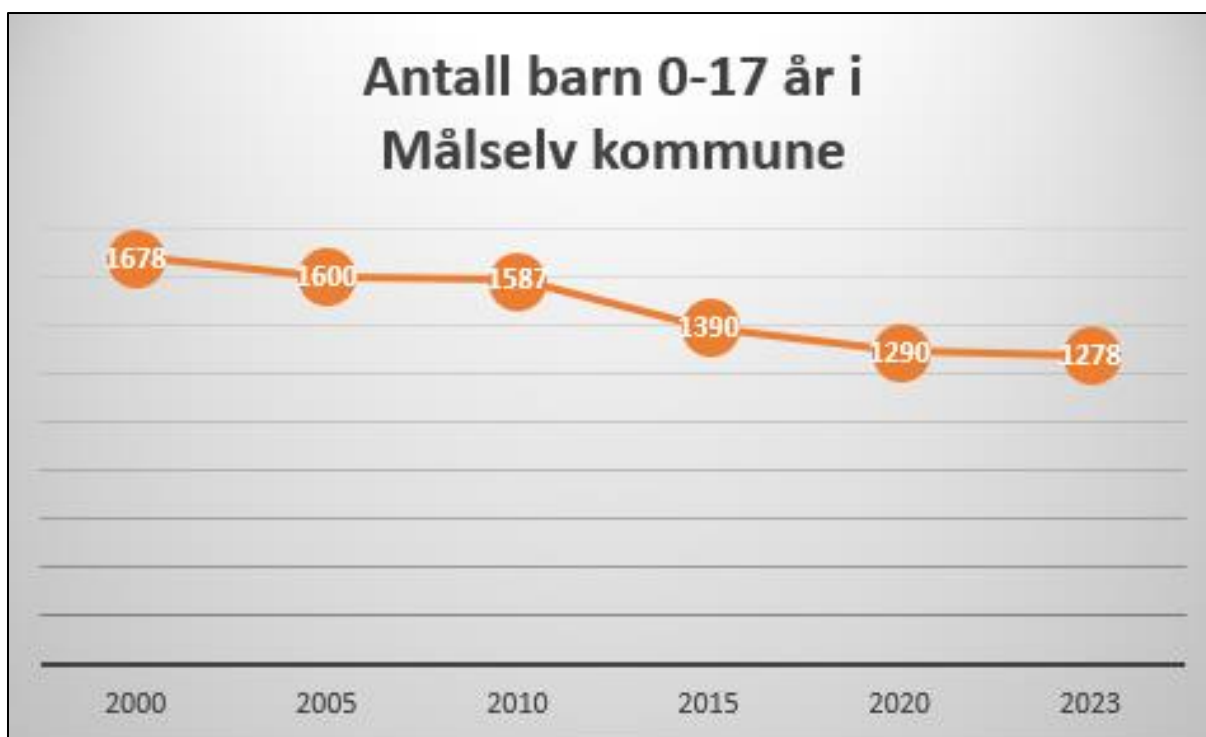
3. *Gitt elevtallsutvikling de neste 10-15 årene og en relativt presset økonomisk situasjon, bør ressursituasjon og skolestruktur avklares på sikt. Agenda Kaupang anbefaler en åpen, kunnskapsbasert og involverende prosess der politikerne har hånda på rattet, fagfolkene tett på prosessen og lokalbefolkningen informert og involvert*

Tallene for hvor mange barn som har vært bosatt i Målselv pr 1.januar er slik:

¹⁶ PS 10/22, vedtakspunkt 3, 9.februar 2022.

¹⁷ PS 76/23, 8.juni 2023

¹⁸ Direktoratet for forvaltning og økonomistyring

Pr 1.januar 2022 var det 1247 barn i Målselv. Det innebærer en økning på 31 barn siste år.

Fra 1.1.22 til 1.1.23 var det 92 barn som fylte 18 år, mens 65 barn ble født. Dette innebærer en nedgang på 27 barn. Avviket på 58 barn mellom nedgangen på 27 og økningen på 31 skyldes i all hovedsak bosetting.

De siste år er det født 56 i Målselv både i 2020 og 2021, og 65 i 2022. Pr 1.juli 2023 er det født 25 barn i Målselv¹⁹. De tre kullene som er 17, 16 og 15 år består i dag av 81, 77 og 91 barn. De tre siste år er det født 63 i snitt, mens de tre eldste kullene som er barn i Målselv er 83 i snitt. Med forbehold om særlige faktorer, som for eksempel bosetting fremover vil antall barn i Målselv bli færre²⁰.

Dette gjør at økningen i elevtall inneværende år ikke vil samsvare med tallene som prognoser viser. Dersom man legger til grunn gjennomsnittlig barnetall de fire eldste kullene i barnehage som prognose for elevtall vil utviklingen gå slik:

Enhet	Elevtall 1.10.22	Fremskriving barnehagetall	Kommentar
BUS	228*	146	Samlet snitt for avgiverskoler i underkant av 49
Bjørkeng	41	55**	**Snitt på 5,5 pr kull. Dette er samlet tall for Bjørkeng og Øvergård Montessori.
Fagerlidal	195	203	Snitt på 29 pr kull 2018-2021
Karlstad	47	28	Snitt på 4 pr kull 2018-2021
MKOS	45	33	Snitt på 4,75 pr kull 2018-2021

¹⁹ SSB tabell 01222

²⁰ SSB tabell 07459

Olsborg	145*	77	Snitt på 11 pr kull 2018-2021
Sameskolen	18		Ikke privat barnehage. Flere elever fra andre kommuner.
Sum	719*	542***	*** Forutsetter alle i offentlig skole

* Midlertidig forhøyet pga undervisning for barn i mottak.

Det er noen barn som ikke går i barnehage, disse vil tilkomme i beregningen. Samtidig vil eventuelle elever som velger sameskolen eller privat skole trekkes fra i beregningen av elevtallet for de andre enhetene.

Dersom man legger elevtallene til grunn for økonomisk beregning utgjør hver elev ca 0,1 stilling for den enkelte enhet. Det betyr i praksis at dersom prognosene slår til vil det i samme periode bli nesten 18 årsverk mindre i skolene. Imidlertid vil driften på flere av enhetene utfordres kraftig da samkjøring i grupper på tvers av flere trinn vil være nødvendig for å kunne gjennomføre opplæringen med nedgangen i bemanning. Reduksjon i elevtall og ressurser vil ikke uten videre påvirke antall klasser. Dette vil gjøre drift av flere av våre enheter svært utfordrende.

I gjennomgangen av rapporten *kvalitet i skolen*²¹ ble det vist til at selv om økonomien vil bli utfordrende vil mangelen på kvalifiserte ansatte være en svært vanskelig utfordring å håndtere.

²¹ PS 25/22, 5.april 2022